

۲۳۳۸۹۷۴

درس‌هایی از زندگی اینشتین

آشنایی با جهان‌بینی یک نابغه

نویسنده: ذیل اسمیت

مترجم: فاریا جیدی

انتشارات سبزان

Smith, Daniel

اسمیت، دانیل، ۱۹۷۶ - م.

سرشناسه:

درس‌هایی از زندگی اینشتین: آشنایی با جهان‌بینی یک نابغه / نویسنده دنیل اسمیت

عنوان و نام پدیدآور:

مترجم: فاریا جنیدی.

مشخصات نشر:

تهران: سبزان، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری:

۱۸۴ ص.

شابک:

978-600-117-668-5

وضعیت فهرست‌نویسی:

فیفا

یادداشت:

عنوان اصلی: How to think like Einstein, 2014.

کتاب حاضر نخستین بار با عنوان "چطور مثل اینشتین فکر کنیم" با ترجمه سیامک دشتی توسط انتشارات ایران‌پان در سال ۱۳۹۵ منتشر شده است.

یادداشت:

عنوان دیگر: چطور مثل اینشتین فکر کنیم.

یادداشت:

آشنایی با جهان‌بینی یک نابغه.

عنوان دیگر:

چطور مثل اینشتین فکر کنیم.

عنوان دیگر:

اینشتین، آلبرت، ۱۸۷۹ - ۱۹۵۵ م Einstein, Albert

موضوع:

نسبیت خاص (فیزیک) Special relativity (Physics)

موضوع:

فیزیک Physics

شناسه افزوده:

جنیدی، فاریا، ۱۳۴۹ - ، مترجم

رده‌بندی کنگره:

۱۶QC

رده‌بندی دیویی:

۵۳۰/۰۹۱

شماره کتابشناسی ملی:

۹۰۰۰۷۹۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی:

فیفا

انتشارات سبزان

میدان فردوسی - خیابان موسوی (فرصت) - ساختمان ۵۴ تلفن: ۸۸۳۴۷۰۴۴ - ۸۸۳۱۹۵۵۸

درس‌هایی از زندگی اینشتین

• نویسنده: دنیل اسمیت

• مترجم: فاریا جنیدی

• ناشر: سبزان

• خدمات نشر: واحد فنی سبزان

۸۸۳۴۸۹۹۱

• نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۱

• تیراژ: ۷۰۰ نسخه

• قیمت: ۱۵۶۰۰۰ تومان

• چاپ و صحافی: کامیاب

فروش اینترنتی از طریق سایت آی‌آی‌کتاب www.iiketab.com

ISBN: 978-600-117-668-5

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۷-۶۶۸-۵

فهرست

۷	 مقدمه ناشر
۹	 پیشگفتار
۱۳	 گاه‌شمار زندگی اینشتین
۱۹	 زندگی دوی مارتن است، دوی سرعت نیست
۲۳	 کنج‌کاو باش
۲۷	 از ادراک شهودی غافل نشو
۳۰	 به دنیا از زاویه‌ای متفاوت نگاه کن
۳۴	 تجربه‌های تخیلی
۳۷	 کاوش کن تا بیایی
۴۲	 آکادمی المپیا
۴۴	 تکالیف را انجام بده!
۴۸	 قواعد و اصول را به چالش بکش
۵۱	 اما برای خودت دشمن‌تراشی نکن
۵۴	 تلاش برای دستیابی به درجه استادی
۵۷	 جوانی بهترین فصل شکوفایی است
۶۰	 مقالات اینشتین در سال ۱۹۰۵
۶۵	 چگونه مثل اینشتین مطالعه کنیم؟
۷۰	 نویسندگان و کتب مورد علاقه اینشتین در زمینه علوم
۷۵	 با تمام وجود کار کن
۷۸	 نزدیکانت را نادیده نگیر!
۸۲	 شوهر پرایراد

۹۱.....	اینشتین و خدا
۹۸.....	اینشتین، یهودیت و صهیونیسم
۱۰۳.....	برای مراقبه زمان بگذار
۱۰۶.....	ویلن نوازی اینشتین
۱۰۹.....	اینشتین و غذا
۱۱۱.....	بلند نظر باش
۱۱۴.....	تئوری نسبیّت عام
۱۱۸.....	پشتیبان خود باش
۱۲۲.....	جایزه نوبل
۱۲۵.....	برخلاف جریان آب شنا کن
۱۲۷.....	نبرد اینشتین علیه مکانیک کوانتیک
۱۳۱.....	آرزوهای بزرگ داشته باش
۱۳۵.....	فعالیت سیاسی مهم است
۱۳۹.....	شهروند جهانی باش
۱۴۲.....	اینشتین و صلح طلبی
۱۴۸.....	اینشتین و فاشیسم
۱۵۲.....	اینشتین و سوسیالیسم
۱۵۶.....	اخلاقیات را فراموش نکن
۱۵۸.....	اینشتین و بمب
۱۶۴.....	متمایز عمل کن
۱۶۷.....	سبک پوشش پروفیسور عجیب و غریب
۱۷۰.....	با زمان مبارزه نکن
۱۷۳.....	با کائنات صلح کن
۱۷۶.....	پنج نقل قول درباره اینشتین
۱۷۹.....	کتاب شناسی
۱۸۱.....	نمایه

مقدمه ناشر

دانایه توانایه است

در دنیایی که همواره رو به پیشرفت است و هر لحظه، مرزهای آگاهی و دانش یکی پس از دیگری فرومی‌ریزد و بر شگفتی‌هایش افزوده می‌شود، حجم عظیم ناآگاهی‌هایمان بیش از پیش نمایان می‌گردد، همگام‌شدن با این حجم از تحولات و پیشرفت‌های علم و فناوری کاری دشوار می‌نماید. شاید یکی از راه‌ها برای دستیابی به این مهم، ترجمه و نشر کتاب‌های علمی باشد تا از این طریق، گامی ناچیز در راه اعتلای دانش همگانی و آشنایی با دستاوردهای جدید علمی در اقصی نقاط جهان برداشته شود.

بر کسی پوشیده نیست که یکی از آسان‌ترین و بدیهی‌ترین راه‌های آشنایی با پیشرفت‌های علمی، مطالعه کتاب‌هایی از این دست است تا علاوه بر افزایش آگاهی، از تجربیات ارزنده همه دانشمندان و نویسندگان هم‌عصرمان و یا آنانی که پیش از ما زیسته و میراث ارزشمندشان را برایمان باقی گذاشته‌اند بهره ببریم.

انتشارات سبزان، با نشر کتاب‌های متنوع علمی عامه‌پسند و حتی‌الامکان به‌روز، تلاش دارد تا در این مسیر، یاریگر علاقه‌مندان به کتاب و علم باشد. در این راستا، سعی‌مان بر این است که از زحمات و تجربیات نویسندگان و مترجمان در رشته‌های مختلف بهره ببریم، و جا دارد در اینجا از همه آنان تقدیر و تشکر نماییم.

بدون شک، به‌منظور رشد و اعتلای این مجموعه کتاب‌ها، و افزایش کیفیت عناوین، نیاز به یاری و مشاوره همه فرهیختگان داریم. دستانمان را به‌سوی شما دراز می‌کنیم و به‌جد می‌خواهیم ما را از انتقادات و راهنمایی‌هایتان بی‌نصیب نگذارید که بدون شلاق نقد، هیچ فولادی آبدیده نخواهد شد.

انتشارات سبزان

پیشگفتار

.....

"اینکه فقط بگوییم اینشتین^۱ دانشمند بزرگی بود کافی نیست. او در زمانه‌ای که ارزش‌های تمدن امروزی به اوج تعادل و هماهنگی خود نزدیک می‌شدند، ستونی برای دانش بشر بود."

- پابلو کازالی^۲

"نابغه" واژه پرتکراری است، اما آلبرت اینشتین یکی از معدود افرادی است که این صفت به‌حق برآزنده اوست. در واقع، نام او همیشه برای ما یادآور کلمه نابغه است. می‌توان با اطمینان ادعا کرد که در تاریخ علم هیچ شخصیتی به اهمیت و اثرگذاری اینشتین وجود نداشته و ایفای چنین نقشی قطعاً نیازمند هوشی فوق‌العاده بوده است.

اینشتین سال‌ها کارمند اداره ثبت اختراعات در سوئیس بود و در همان حال، به شکل نیمه‌وقت بر روی نظریه‌های فیزیک کار می‌کرد. نخستین بار، حدود بیست و پنج سالگی، نام او در صحنه‌های علمی جهان مطرح شد و پس از آن، در دو دهه نخست قرن بیستم، ارائه چند مقاله پی‌درپی از او باعث تحول درک بشر از جهان - از ذرات تشکیل‌دهنده اتم تا کل نظام کائنات - شد. مباحث او پایه‌گذار مکانیک کوانتیک مدرن در جهان شد (البته او در طول عمر خود همواره اصطلاح مکانیک کوانتیک را زیر سؤال می‌برد). او همچنین

1. Einstein

2. Pablo Casals

در مقالات خود نظریه‌های معروف نسبیت خاص و عام را مطرح کرد و تعریف جدیدی از زمان و فضا ارائه داد. اگر فضا و زمان را دوقلوی زاده‌شده از فیزیک مدرن بدانیم، بی‌شک، پدربزرگ این دوقلوها کسی جز اینشتین نیست.

اما کار اینشتین در این نقطه متوقف نشد. او همان‌طور که در سال ۱۹۳۰ به پرسش نیز یادآوری کرده، معتقد بود: "زندگی مانند راندن دوچرخه است. برای حفظ تعادل باید به حرکت ادامه دهی." بنابراین، او سال‌های پایانی عمر خود را صرف پژوهش در مورد نظریه میدان واحد کرد. شاید نیوتن، از نظر تأثیرگذاری عمیق بر تفکر علمی، تنها فرد قابل‌مقایسه با اینشتین باشد. امروز، نتایج ایده‌های اینشتین در همه زندگی ما از تلویزیون و دوربین گرفته تا سیستم جی.پی.اس و فیبرهای نوری و حتی درک مسائل پیچیده‌تری چون ماهیت سیاه‌چاله‌ها مشهود است.

اینشتین بیش از آنکه عمل‌گرا باشد، نظریه‌پرداز بود. او روشن‌فکری بود که اعتقاد سرسختانه‌ای به حقوق فردی و آزادی اندیشه داشت. یک انقلابی واقعی که حاضر بود برای تغییر مفاهیم کهنه‌ای که طی قرون متمادی در جوامع شکل گرفته بودند، دست به هر تلاشی بزند. او هیچ اندیشه‌ای را مصون از بازنگری و تعریف دوباره نمی‌دید و معتقد بود نباید هر آنچه از قبل به ما القا شده را بی‌چون‌وچرا بپذیریم.

با این وصف، می‌توان گفت او نه تنها یک متفکر و دانشمند خارق‌العاده، بلکه شخصیتی نوع‌دوست و ضدجنگ بود که برای از بین بردن و حذف انبارهای سلاح‌های کشتارجمعی که بخشی از آنها نتیجه کشفیات خود او بودند، تلاش فراوانی کرد. تصور اینکه نظریه‌های وی به نحوی در ساخت بمب اتم مؤثر بودند همیشه موجب آزارش بود. پابلو پیکاسو^۱ در سال ۱۹۶۴ در این مورد گفت: "ارزش‌های مثبت گاهی نتایج منفی به همراه دارند، مثل نبوغ اینشتین و فاجعه هیروشیما." برای کسی که تمام عمر خود را صرف ترویج آزادی‌های فردی و نبرد با اقتدارگرایی نمود و مصرانه در برابر مخالفان چنین اندیشه‌هایی ایستادگی کرد، فاجعه هیروشیما اتفاقی غم‌انگیز بود.

اینشتین در زمانه‌ای که کسب شهرت به آسانی میسر نبود، تبدیل به یک فوق ستاره شد؛ آن‌هم نه در عرصه سینما و موزیک، بلکه در وادی علم. میلیون‌ها نفر از کسانی که هیچ درکی از نظریه‌های پیچیده علمی نداشتند او را به خوبی می‌شناختند. امروز، تصویر "دانشمند عجیب و غریب" با موهای ژولیده که زبانش را در مقابل دوربین درآورده برای همه در سراسر دنیا آشناست. او شوخ طبع و نکته‌سنج بود و استعداد ویژه‌ای در بذله‌گویی داشت. اما در عین حال، شخصیتی پیچیده داشت. در عین اینکه می‌توانست برای کل بشریت ابراز همدردی کند، گاهی با کلام تند، دل نزدیکانش را به درد می‌آورد. او مرد بزرگی بود و بالطبع مانند بسیاری از بزرگان کاستی‌هایی نیز داشت.

کتابی که در دست دارید راهنمای علمی نظریه‌های اینشتین نیست. زمانی او در پاسخ کسی که از او خواست نظریه نسبیت را در یک جمله برایش تعریف کند، گفت کوتاه‌ترین پاسخ به این سؤال ۳ روز زمان می‌برد. اگر به دنبال درک تئوری‌های نسبیت، کوانتوم نوری یا سایر مباحث علمی مطرح شده اینشتین هستید، بهترین راه مراجعه به مقالات خود اوست. البته برخی قسمت‌های مقالات علمی او برای افراد غیرمتخصص مفهوم نیست، ولی بخش زیادی از آنها نیز قابل درک هستند. اینشتین به اینکه نظریاتش را به نحوی ارائه کرده که برای همگان قابل فهم است، به خود می‌بالید.

هدف کتاب درس‌هایی از زندگی اینشتین بررسی شیوه زندگی این دانشمند بزرگ است، شناخت مؤلفه‌های متناقض شخصیت او و نکات کلیدی جهان‌بینی او. مانند سایر شخصیت‌هایی که در این مجموعه کتاب‌ها معرفی کرده‌ام، اینشتین نیز چهره‌ای جهانی است، با استعدادها و مهارت‌هایی که او را از بقیه متمایز می‌کند. اما مثل همه ما او نیز از کاستی و عیوب مبری نیست. امیدوارم در این کتاب بتوانم اینشتین را آن‌گونه که بود، بزرگ و در عین حال انسانی با خصائص طبیعی، به شما معرفی کنم.